

FORMIGUÈRES

Una escultura de fusta policromada i daurada de 50 cm que representa a la verge amb el nen del segle XIV es pot veure només a les processons a la Capella de Villaneuve (ajuntament de Formigueres) els dies de les festes dedicades a Maria (Pasqua , Pentecosta i el 16 d'agost) Aquesta capella té una font curadora , una verge amb nen del XIV segle i un magnífic retaule del 1735 (Classificat com a monument històric) també hi han exvots ....

La verge al tro, el nen segut a sobre del seu genoll esquerra : A la ma dreta porta un globus vermell ,el nen en porta un idèntic a la ma esquerra. Ambdós son coronats i vestits amb unes túniques llargues fins als peus. La verge a més porta un mantell. La cadira del tro es decorada amb segells.

Verge amb el nen del segle XIV.

FORMIGUÈRES

Historia de frontera

Fins al tractat dels Pirineus (1659) la frontera del Capcir va ser transgredida sovint ,pels soldats francesos ó espanyols, pels lladres i els bandolers, els castells de Puyvalor i Formigueres van acomplir molt bé el seu rol de defensa.

Al 1588 una tropa de gent armada va intentar d'entrar al Castell de Formigueres sense aconseguir-ho. Deu anys després el mateix castell es defensa coratjosament dels francesos, que finalment van aconseguir entrar-hi, però només un terç dels atacants en van sortir vius.

El 7 de Novembre del 1659 ,El Capcir esdevé francès al mateix temps que ho fan l'Artois, el Rousillon, el Conflent i 33 pobles de la Cerdanya . La frontera es desplaçà i per protegir-les de les incursions dels soldats de la fortalesa de Puigcerdà , i Vauban va escollir el lloc de Mont Louis per edificar una plaça forta, per respondre a les exigències que li planteja Louis XIV.

En menys de dos anys 3700 soldats i 500 artesans francesos construïran els edificis de la ciutadella y la ciutat alta , ocupant l'antiga carretera (calçada romana) rehabilitada , que arribava fins a Mont Louis, venint per Quillant via Espezel, Aunat, Rouze (ponts Vauban) Qyérigut, Puyvalador , Formigueres, Els Angles i La Llagone. Aquesta carretera va ser utilitzada fins l'any 1840.

Façana de l'església de Formigueres

Text i fotos : Françoise Poroli   Impressio : Mairie FORMIGUÈRES
Traducció en català : Martà Ferrès
www.formigueres.com

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE FORMIGUERES Mare de Déu de la Nativitat

XI segles d'història

Fou al segle XI , el 21 de setembre de l'any 873 quan l'arquebisbe de Narbone ,Sigebord, va anar a Formigueres ,comtat de Razes,obeint a la crida de Gulfaric, abat de sant Jaume de Jocou , per presidir la cerimònia de consagració de l'església .

A la cerimònia hi assistiren quatre comptes, tots quatre eren cosins i tots pretenien tenir drets sobre el Capcir : dos germans Oliba II compte de Carcasona i Ayfred I compte de Razes, i els altres dos germans, fills de Wilfred , Miron I compte del Rosselló i Wilfred ó Guifré ó Jofre el pilós compte de Conflent .

Jofre el Pilós, nascut al 852 a Ria , compte de Conflent i de La Cerdanya des de el 870 , serà després compte de Barcelona, marquès de la Marca i serà conegut per donar la bandera catalana , la senyera, traçant les quatre barres amb la seva sang a sobre el seu escut. L'església inicialment incloïa l'oratori de Sant Pere i el de Sant Joan Baptista.

El 6 d'octubre de 1019 té lloc la segona consagració de l'església de Santa Maria, un cop finalitzades les obres d'engrandiment dutes a terme per Eribert, Abat de Jocou i Salomó, prevere de Santa Maria .

El Capcir fins a l'inici del segle XIV , malgrat que aleshores no pertanyia a França, depenia per els afers espirituals del bisbe de Carcasona, a partir del 1318 de la diòcesis d'Alet. El moviment Càtar que durant els segles XII i XIII es va estendre pel Languedoc afectava tota la diòcesis . Pierre Autier, bonhome càtar recorria el Capcir de punta a punta a finals del segle XIIIe.

El Rei Sancho I de Mallorca venia sovint a Formigueres a descansar i per tenir cura de la seva malaltia d'asma. En efecte hi va morir-hi el 4 de setembre de 1324. El seu cos va ser enterrat al terra de l'església de Formigueres, tot esperant ser traslladat a l'església de Sant Joan de Perpinyà.

Sota el regnat de Pere de Aragó a la fi del segle XIV l'església es va fortificar , es va aixecar l'absida , es va construir una carcassa entre la bovada i el sostre, el sostre de l'església constitueix l'últim reducte en cas d'atac, els murs del campanar deuen ser d'aquesta època.

La campana més antiga porta l'inscripció : IHJ, AVE M^a gratia plena dominus tecum Vox domini sonat . Lan MCCCCLXXXVIII Te Deum Laudamus. Jesús Salve Maria plena de gràcia el senyor és amb vós ,es la veu del senyor la que sona any 1488 en nom del senyor.

A l'any 1348 va aparèixer la pesta negra , la bubònica, que cap a finals del segle XIV va aniquilar el 90% de la població de Formigueres ,dels 50 llocs ó focs hi havien al 1355 i només en quedaren 8 focs al 1424.

Sant Sebastià és el sant que protegeix de la Pesta.